

Atawhiua, e tata ana ki Whangaparaoa, ka hinga a Ngati-Hokopu te hapu o Pakura. Na, he rapu utu mo te Piki-a-te-Atawhina ka haere te taua a Pakura ki Whare-kura e tata ana ki Te Kaha, ka hinga ano aa Ngati-Porou i te whanau-a-Apanui; ka hinga ki kona a Pakura. I a Pakura e patua ana ka karanga ki a Ngati-Porou kia hokia te riri. Ka rongo a Kakatarau, te tama a Pakura, ka ki atu ki a Te Honia, "Ka aroha au ki te reo o to taua papa e karanga ra: haere taua kia mate tahi me ia." Ka pupuri a Te Horua i a Kakatarau ka ki atu, "E noho, kia ora ko taua hei ngaki i te mate o to taua papa." Na, ko Toka-a-Kuku tenei. Kei te he te korero a Te Mete ko te Whanau-a-Apanui i mate ki Whare-kura.

Ka kawea te Whanau-a-Apanui e te manamanahau ka haranahia na a roto o Waiapu. Kei Rangitukia kei te pa o Kakatarau ka hinga. I muri mai i tena ko Toka-a-Kuku i te tau 1336—ko te riri mutunga tenei.

Tera ano tetahi korero kaore te Whanau-a-Apanui i hinga i Toka-a-Kuku. He tika kaore te pa i taea i te nui o te kai—he mara tonu hoki i roto o te pa a he kai moana kei nga taia o te pa engari i nga riri ki waho o te pa he nui te parekura o tangata whenua, a he tokomaha nga rangatira i hinga e korerotia ra e Te Mete raua ko Mohi Turci a e kiia ra e P. H. Tomoana. I ki a Paratene Ngata i kite tonu ia i nga pou whakairo, uhi rano ki te kahu Maori, e tutu ana i te huarahi i te Kaha ki Pari-o-Kara. Ko nga pou ra—he tohu no nga wahi i hinga ai nga rangatira o te Whanau-a-Apanui me etahi atu iwi i awhina i a ratou.

Ka mutu i konei enei korero, hei titiro, hei whakahe pea ma etahi tangata. He pai te korero a-marae kia taea ai te whakahoki. Kua noho noa atu nga korero nei i roto o te puku, kati na nga tangata nei a P. H. Tomoana ka puta ki waho.

Heoi ra.

Na R.T.K.

Kia kaha ki te awhina mai i ta tatou pepa.

Kia ora nga Kaituku korero. Kia kaha mai koutou ki te awhina

Nga wharangi mo te putanga kotahi tekau ma-ono otira i te nui o nga korero, kaore maua i whakaae kia tapatapahia a koutou mahi na reira ka tukua penetia, kei motuhia i wae-anganui, na reira te 36 wharangi i tenei putanga.

Na reira te 36 wharangi i tenei putanga.

Kei te kaha maua. Kia pera mai hoki koutou. *Nga Etita.*